

Факултет: ФАКУЛТЕТ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И МЕНИДЖМЪНТ
Катедра: МЕНИДЖМЪНТ В СЪОБЩЕНИЯТА
Професионално направление: 3.7 АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Специалност: МЕНИДЖМЪНТ В ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИТЕ И ПОЩИТЕ
Образователно-квалификационна степен: БАКАЛАВЪР

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

1. Наименование на курса: КОНТРОЛИНГ В СЪОБЩЕНИЯТА

2. Код на курса: 47.1.8.8.64

3. Вид на курса: задължителен

4. Ниво: бакалавър

5. Година на изучаване: четвърта

6. Семестър: осми

7. Брой кредити: 4

8. Име на лектора: проф. д-р Миглена Темелкова

9. Резултати от обучението за дисциплината:

Целта на курса по дисциплината Контролинг в съобщенията е да се надградят придобитите знания в областта на управлението на бизнес организациите с конкретни контролингови похвати и методи и практически способности и умения по отношение на аналитичност, бързо реагиране в променяща се бизнес среда, кумулиране на алтернативни управленски решения.

Студентите, приключили обучението си по дисциплината, трябва да придобият:

Основни знания за характеристиките, методите и възможностите на контролинга като концепция, както и за опциите на контролинговия инструментариум за постигане на гъвкаво и адаптивно управление. Сред основните знания, които студентите придобиват в хода на учебния курс, е надграждането на техния понятиен апарат в областта на мениджмънта и способностите на студентите за бърза и адекватна бизнес реакция в динамично променяща се бизнес среда.

Практически умения за планиране и развитие на бизнес идея, прогнозиране на бизнес показатели, аналитичност при оценяване на влиянието и въздействието на вътрешните и външните фактори на средата, формиране на набор от управленски алтернативи, анализиране на центрове за печалба.

Компетенции за прилагане на основните контролингови механизми в управлението на бизнес единиците.

10. Начин на преподаване:

Методът на преподаване е в лекционна, дискуссионна и игрова форма. Материалът се поднася под формата на различни ралеви игри, казуси, дискусии. От съществено значение за усвояването на материала е груповия динамичен процес и ученето на база преживяно. В помощ на лектора се използва мултимедия, интерактивна дъска, флипчарт. Активното обучение се постига чрез използване на:

- ✓ теория, наблюдение, знание и опит;
- ✓ предварителна самостоятелна подготовка;
- ✓ работа в екип в реално време и реална бизнес среда;
- ✓ поставяне на взаимни предизвикателства;
- ✓ презентации и дискусии;
- ✓ решаване на тестове с множествен избор;
- ✓ обмяна на опит между обучаемите.

11. Предварителни изисквания:

От съществено значение са знанията придобити по дисциплините Аналитична микроикономика, Основи на управлението, Динамична макроикономика, Основи на операционното управление, Предприемаческо управление, Бизнес анализи, Управление на

качеството, Стратегическо управление, Бизнес развитие на организациите, Работа с клиенти в телекомуникационните услуги.

12. Съдържание на курса:

Дисциплината има за цел да даде познания и практически способности в областта на контролинговите механизми, прилагани в хода на управленския процес в организациите от сектор съобщения.

В дисциплината се разглеждат актуални теми, свързани със същностните характеристики на контролинга, неговите инструменти, ролята му в управленския процес, значението му за оптималното управление.

13. Библиография:

Основна литература:

1. Стоянов, И. Основи на управлението. Авангард прима. 2018.
2. Темелкова, М. Въведение в контролинга. Колор принт. Варна, 2016.
3. Темелкова, М. Оптимизация на производствената организация в условията на криза. ВСУ Черноризец Храбър. 2010.
4. Темелкова, М. Семинарна тетрадка по контролинг. Колор принт. Варна, 2011.
5. Темелкова, М. Стратегически контролинг в бизнес организацията от сектора на услугите. Колор принт. Варна, 2017.
6. Britzelmaier, B. Controlling: Grundlagen, Praxis, Handlungsfelder. Pearson Studium. 2017.
7. Etzold, V., Godec, S. Strategie: Planen - erklären – umsetzen. Gabal. 2019.
8. Gertsbach, P. Basiswissen Business-Analyse: Probleme lösen, Chancen nutzen. Redline Verlag. 2015.
9. Gleich, R., Grönke, K. Strategische Unternehmensführung mit Advanced Analytics: Neue Möglichkeiten von Big Data für Planung und Analyse erkennen und nutzen. Haufe Lexware. 2017.
10. Graumann, M. Controlling: Begriff, Elemente, Methoden und Schnittstellen. NVB Verlag. 2018.
11. Guenter, T. Die PEST-Analyse als effektives Instrument des strategischen Managements Taschenbuch. Grin Verlag. 2016.
12. Olfert, K., Schreiber, M. Kompakt-Training Controlling. NVB Verlag. 2018.
13. Niefnecker, A. Pfadabhängigkeit im Internationalen Management. Eine interdisziplinäre Analyse. Springer. 2019.
14. Raab, G., Crisand, N. Transaktions-Analyse. Feldhaus Verlag. 2018.
15. Sauerhöfer, F. SWOT-Analyse zur Strategieentwicklung in der Unternehmensführung am Beispiel eines Unternehmens. Grin Verlag. 2016.

Допълнителна литература:

1. Лесидренска, С., Димитров, И. Възможности за приложение на метода на целевата себестойност при продуктови иновации. сп. Механика на машините, серия: Икономика и мениджмънт. ТУ – Варна, 7/2005.
2. Маноилов, Г. Стратегическите карти – средство за синхронизация между бизнеса и ИТ. списание СИО. 3/2008.
3. Портър, М. Конкурентна стратегия: Техники за анализ на индустрии и конкуренти. Класика и стил. 2010.
4. Годоров, Л. Съвременни модели за оценка на бизнеса. Нова звезда. 2014.
5. Темелкова, М. Контролинг в производствената организация – сборник с тестове. Колор принт. Варна, 2010.
6. Темелкова, М. Контролинг в производствената организация. Колор принт. Варна, 2010.
7. Цветков Г. Производствен мениджмънт. Софтрейд. София, 2006.
8. Deming, W. Deming's 1950 Lecture to Japanese Management. Translation by Teruhide Haga. 2006.
9. Hruschka, P. Business Analysis und Requirements Engineering: Produkte und Prozesse nachhaltig verbessern. Carl Hanser Verlag GmbH & Co. 2014.

10. Johnson, G., Scholes, K., Whittington, R. Strategisches Management - Eine Einführung: Analyse, Entscheidung und Umsetzung. Pearson Studium. München, 2011.
11. Joseph A. De Feo, Barnard. W. JURAN Institute's Six Sigma Breakthrough and Beyond - Quality Performance Breakthrough Methods. Tata McGraw-Hill Publishing Company Limited. 2005.
12. Reichman, T. Controlling mit Kennzahlen. München, 1990.
13. Ziegenbein, K. Controlling. Verlag Kiehl, 2002.

14. Методи и критерии на оценяване:

Оценяването се базира на точкова система. Дисциплината завършва с текуща оценка.

Максималният брой точки по дисциплината е 100. Дисциплината завършва с тест, който влияе с тежест 50% от крайната оценката. 50% от крайната оценка се формира въз основа на индивидуалната и екипна работа на студента през семестъра - текущ контрол по време на лекции и семинарни занятия.

Формирането на текущата крайна оценка в курса на обучение е съобразно получени точки и подредбата им по шестобалната система, дадено в Таблица 1.

Таблица 1.

Брой точки	Оценка по шестобалната система
0 – 20	Слаб 2 (F)
20 – 39	Слаб 2 (FX)
40 – 49	Среден 3,00 (E)
50 – 59	Среден 3,00 (D)
60 – 69	Добър 4,00 (C)
70 – 84	Мн. добър 5,00 (B)
85 – 100	Отличен 6,00 (A)

15. Език на преподаване: *български*